

2 'arin

Nr. 27. – Leygardagur 8. februar 1997

Svenska Teatern, Helsinki
Sjónleikur: Master Class
Eftir: Terrence McNally
Leikstjórn: Jukka Kajava

Á pallinum er baktjaldid í grikskum stíli, og bert eitt flygil, nóttastativ, stóllur, fót-skammul og borð eru hjálpartólini. Kortini fylltu teir seks leikararnir á Svenska Teatern í Helsinki, allan pallin í Norðurlandahúsinum.

Sermerkt fyrri framförslna var avgjört, at hvør einstakur leiklutur var so nágreiniliga og miðvíst spældur, at tú onga løtu ivaðist í, at hvørt leikbrotið sær ikki kundi verið tikið burtúrur heildini, um søgan um kendu sangkvinnuna skuldi sigast.

Christina Indrenius-Zalewski spældi høvuðsleiklutin sum Maria Callas, og tað gjørdi hon so framúrskarandi, at áskoðararnir vóru settir aftur í tíðina, og kendu seg fáa lut í sorgarleiknum og lívinum sum heild hjá heimskendu operasangkvinnuni.

Har var alt

Vit vóru við, tá sangkvinnan tók synd í sær sjálvum, var uppgjörd, speisk og niðurgjörð næmingar sínar, eins og hon biddaði um samkenslu, tá hon segði frá beiska veruleikanum, at elska ein ríkan, ómentaðan mann, sum helt hana fyrri gjøldur, og segði henni, at hon var ein misháttur gular kanariufuglur o.s.fr.

Tá hon gjørdist við barn, noyddi elskarinn Mariu Callas at fremja fosturtøku, móti sínum vilja. Hóast evnarik, sermerkt listakvinna á palli, so megnaði hon ikki at fáa tamarhald á lívinum.

Eisini skemt

Og kortini, hóast álvarsemi og ofta mótisligar endurtøkur, so vóru kostilg skemtilig leikbrót í leikinum. Hesi vóru haraftrat lögð snildisliga har sum neyðgud var, fyrri at verðveita áhugan hjá áskoðararunum.

Serliga áhugavert var at

kenna, hvussu væl leikararnir vóru stjórnaðir. Grundarlagið at skapa umhvørvið var í eisini í lagi. Tveir sopranar, harav annar eisini var sjónleikari, ein tenorur, ein tónleikari og ein pallsmíðjur, umframt høvuðsleikaran, sum er kendur sjónleikari í Finnlandi.

Ein rættuligur sjónleikari

Í fyrstuni helt tú Christinu Indrenius-Zalewski vera operasangkvinnu, men sum fráleið kendist tað rættiliga, at bert ein dugnaligur sjónleikari kundi gera myndina av Mariu Callas so livandi, sum var hon operastjórnan sjálv.

Upplivingin í Norðurlandahúsinum var eisini for-kunnug. Tað er so sjáldan, at vit siggja serliga leiklistagreinar framfórdar á palli.

Norðurlandahúsið hevur umstøður at hýsa serligum framförslum, bæði viðvíkjandi gígg, útbúnað og plássviðurskiptum

Fátækragentan gjørdist heimskend

DAGNY JOENSEN

Hóast tey yngru ættarliðini ikki kenna navnið á eini av gávuríkasta operasangkvinnunum í okkara tíð, so minnst nógvið tilkommin iva-leyst hana.

Hava tey ikki havt áhuga fyrri operatónleiki, so minnst tey flestu tær mongu gólusøgurnar í bløðunum, tá Maria Callas og Aristoteles Onassis, grikski ríkmaðurin, livdu saman. Tey giftust ongantíð, og hann kvetti sambandið við hana, tá hann giftist við Jackie Kennedy.

Maria Callas varð borin í heim í fátækrahýlingi í New York í 1923. Foreldrin vóru ættað úr Grikkalandi, men fluttu til USA hált ár

áðrenn Maria varð fødd.

Maria Callas, sum doyði í 1977, var serliga kend fyrri at leggja sál og kenslur í framförslur sínar, ikki bert við at syngja reint, men eisini tí hon gjørdi serliga nógvið fyrirreikingina, eitt nú við at kenna søguna aftanfyrri tær ymsu operun-ar, tíðarskeið tá tær vóru skrivaðar o.s.fr. Hon hevði eisini óvanliga sterka rødd, og megnaði sum eingin annar, at fylla pallin.

Hon var stóra opera-primadonnan, var lúnt og sjálgvæl í lötum, samstundis sum hon bardist við undirlutakenslur, eitt nú tí hon helst seg vera mishátta, men eisini tíforeldur henna vóru fátæk.

Hon doymdi um at verða

tann vakra og ríka kvinnan, sum hevði arbeitt seg fram og vunnið áskoðararfjøldina, men lagnan vildi tað øðrvísi.

Hóast operaáhugað hámettu hana fyrri sínar sanggávur, og hon fekk fólk at ganga í operahúsin víða um í londunum, har hon framfórði, so kendi hon ikki, at eydnan var við henni.

Størsta ynski hennara var at giftast við Onassis, og á tann hátt fáa virðing og góðkenning millum tey ríku, men tá tað ikki eydnaðist og Onassis giftist við Jackie, vendist ikki aftur.

Í 1965 gavst hon at framfóra, og í árunum 1971 og 72 starvaðist hon á kenda Juilliard skúlanum, sum leikurin „Master Class“ er

gjørdur um.

Í 1973 royndi hon enn einaferð at gjøgnumføra heimsufatandi framförs-

ur, men hon miseydnadist, og Maria Callas gavst við alla.

Hon doyði í Paris í 1977.

Heimurin hjá Mariu Callas

Framförslan í Norðurlandahúsinum var hugtakandi, og tað kendist sum var høvuðsleikarin Maria Callas og pallurin venjingarhøli hjá kendu operasangkvinnuni, sum gjøgnum lív sitt upplivdi nógvar hendingarskar løtur, men kortini ikki varð spard fyrri sorgarleikir

